la humanitat

PORTANTVEU d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA adherida a SOLIDARITAT CATALANA

Redaccio : 25, rue Ecole de Droit, MONTPELLIER
Administracio : 30, rue des 3-Journées, PERPIGNAN
Tresoreria : SANTIAGO VILA 250, route d'Eine, PERPIGNAN (P.-O)
Compte de xecs postals no 57.675 Montpellier

2ª EPOCA – Nº 58 — 13 de NOVEMBRE de 1946 | Fundador : Lluis COMPANYS | Director : Emili VIGO | PREU : 5 francs

El nombre de detinguts a Barcelona, la darrera setmana depassa els tres cents. Franco afegeix que la tranquil-litat és absoluta...

En unes lletres adreçades al P. S. U. C., Estat Català i U. G. T.

E. R. de C. reafirma la continuitat de la seva política

EDITORIAL

FIDELITAT a una trajectoria

En política, més que en cap altre aspecte, les posicions clares, les linees de conducta definides, valen molt més i, sobretot, són molt més dignes de respecte que els titubeigs, les giragonses, els canvis sobtats. Atenir-se fermament a uns principis i al servei dels mateixos posar-hi una executòria dreturera ha estat sempre norma d'Esquerra Republicana de Catalunya, i precisament per això el nostre Partit ha assolit arrelar-se pregonament en les masses populars de la nostra terra. A Catalunya com a l'exili hem procurat ésser sempre fidels a aquesta trajectòria. D'ací que, enmig el confusionisme que ha imperat i, dissortadament, impera encara, nosaltres sempre hàgim pogut definir, davant tots els problemes, el nostre punt de vista i que la posició de l'Esquerra no ha hagut d'anar a remolc dels esdeveniments i adaptar-se a tàctiques diverses. En això, com en moltes altres coses, tenim un pensament i entenem seguir-lo, amb tota energia. D'altra manera no es justificaria, o és justificaria ben malament, l'existència del nostre Partit.

Fem, avui, aquestes constatacions a l'examinar les lletres que el Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Josep Tarradellas, adreça a dues forces politiques catalanes i al Sr. Rafael Vidiella, president de l'U. G. T. de Catalunya. A una iniciativa del P. S. U.C., hi oposàvem setmanes enrera un refús categòric i fonamentat car significava abandonar per enter el camí seguit fins llavors i aventurar-nos a fer el joc a iniciatives que no sabiem on podien portar-nos i de la ineficàcia de les quals estàvem convençuts abans que ni intentéssin portar-se a la pràctica. Aquell refús, però, anava acompanyat de tota una posició política, anunciada concretament, sense defugir cap aspecte del problema. I avui tot això és ratificat, precisant-ho encara més, en les lletres del nostre Secretari General.

Si més no, aquestes tres lletres tindran la virtut d'aclarir molts aspectes de la política catalana que havien restat potser massa a l'ombra i de ratificar una posició sòlidament establerta des de l'alliberament de França. S'ha parlat tant, sense endinsar-s'hi, de problemes de política catalana i, sota aparences d'un radicalisme exacerbat, s'ha jugat tant a l'equívoc, que potser ja era hora que les coses es diguessin tal com són i no procuressin envoltar-se d'una boira difusa, completament innecessària.

A més, en aquests moments és bó que tothom es defineixi. I que ningú vulgui jugar doble joc. La posició catalanista i republicana cal que s'afermi cada dia més, sense exclusivismes de cap mena, en el camp dels qui lluiten per al triomf d'aquest doble postulat, sense tampoc que ningú pugui arrogar-se vanes categories atribuides pels propis interessats. En definitiva, l'opinió catalana al seu dia es pronunciarà. Avui resulta certament pueril veure com, sota una grandiloquència bon xic ridícula, hom defineix i excomunica, sense pensar que l'empresa és comuna i solidària. I no parlem de tot el que pugui haver-hi de malshumors personal en aquesta immensa fira de vanitats a què molts voldrien fer-nos participar.

Aquesta presa de posició ve al seu moment. Sovint hem deixat que es diguéssin moltes coses sobre el nostre compte. Crèiem-i continuem creient-que som nosaltres els qui hem d'escullir el moment oportú per fixar la nostra posició. Diem això perquè ningú pugui creure que ens prestarem al joc de tenir un diàleg constant. Aquestes tres lletres precisen la nostra actitud. No hi ha, doncs, res que justifiqui que a elles, i parlant del mateix tema, n'hagin de seguir d'altres. La nostra posició està marcada en l'hora que consideràvem oportú fer-ho. Per tant, no hi ha cap necessitat d'insistir en coses per tothom sabudes.

Converses filologiques

per POMPEU FABRA

L - 2

Hem rebut recentment de Barcelona una llista dels castellanismes que eren d'ùs corrent en el català de les darreries del segle passat. Llegint aquesta llista, hom comprèn com un filòleg estranger, en parlar de la castellanització del nostra català, pogués dir-ne, llavors el mateix que nosaltres diem avui de la francesitació del català dels rossellonesos : tant era de gran el nombre de mots castellans que s'havien anat introduint en la nostra llengua.

De llavors ençà la llengua parlada havia millorat considerablement sota la influència de la llengua escrita, gairebé neta de castellanismes : a Barcelona sentíem ja a molts parlar un català molt més pur que el de vint anys endarrera, i hom podia gloriejar-se amb raó de l'aptitud sorprenent que tenia el català parlat per assimilar-se les innovacions operades en la llengua escrita. Aquesta aptitud havia estat reconeguda per lingüistes estrangers, que se'n meravellaven, i ens encoratjava a prosseguir l'obra de depuració de la llengua escrita sense témer que això ens pogués dur a un allunyament massa fort entre aquesta i la llengua parlada.

No era, doncs, solament la llengua literària que havia de sortir millorada gràcies a la intensa tasca de depuració acomplerta durant els primers decennis d'aquest segle, sinó, encara, la mateixa llengua parlada, i tot feia esperar que estàven en camí de netejar la nostra parla dels castellanismes que la deformaven. Malauradament, tot just iniciat el redreçament del català parlat, havia d'abatre's sobre la nostra terra un malastre que ens privaria del goig de veure consolidar-se i difondre's els guanys obtinguts en l'obra de depuració del nostre lèxic. I interrumput el procés de descastellanització, castellanismes que crèiem a punt de desaparèixer, persisteixen encara, i àdhuc, segurament, n'han rebrotat alguns dels que donàvem per definitivament eliminats. Si dreçàvem avui una llista dels castellanismes subsistents en la llengua parlada, no seria pas gaire més curta que la que hem dit que haviem rebut de Barcelona.

(Passa a la segona plana)

D'acord amb el que anunciàvem en la nostra darrera edicio, ens plau inserir dues lletres que el nostre Secretari General, senyor Josep Terradelles, adreça als senyors Joan Comorera, Secretari General del P.S.U.C., i Joan Layret, Secretari d'Estat Català a França. Aquestes dues lletres son en resposta a la que adreçaren els esmentats Senyors, corresponent a la posicio marcada per E.R. de C., amb referència a una iniciativa del P.S.U.C. Contràriament el que s'havia anunciat, el nostre Secretari no he rebut cap lletra de resposta d'una tendència de la C.N.T.

Al P. S. U. de C.

Senyor Joan COMORERA
Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya

Benvolgut compatriota :

Hem rebut la vostra lletra del 20, el contingut de la qual ens ha produit estranyesa en comprovar que els Delegats del Partit Socialista Unificat de Catalunya que assistiren a les reunions per vosaltres convocades no us han informat del que realment va succeir-hi. Les vostres afirmacions també demostren que no heu tingut en compte les actes que, encara que d'una manera tendenciosa, redactaren els funcionaris que hi vàreu enviar. Per tant, us hem de fer constar que ni les nostres interpretacions son falses, ni molt menys les nostres afirmacions inexactes, contràriament al que vos assegureu. Podeu ben creure que ens dol que, abans d'escriure la vostra carta, no haguéssiu estat més ben informat, car aixi haurieu deixat d'afirmar el que certament no existeix.

Permeteu-me, pero, no pas amb el desig d'entaular una polèmica, que per endavant creiem inutil car tenim la seguretat que no modificaria les nostres posicions, sino per tal de puntualitzar i aclarir el nostre pensament politic, que us fem conèixer una vegada més el perquè de la nostra resolucio, com també que creiem encara possible arribar a una coincidència d'accio a fi d'obtenir la unio dels catalans.

De la mateixa manera que esperem que no heu oblidat la lleial i cordial politica d'Esquerra Republicana de Catalunya durant prop de setze anys d'actuacio, per la nostra part us hem de manifestar que no desconeixem i tenim present els esforços que el vostre Partit, en altres ocasions, havia fet per tal de possibilitar una accio de conjunt amb totes les altres organitzacions. Justament és per aixo que ens dol, i, al mateix temps, no arribem a comprendre, el perquè de la vostra agressivitat actual contra tots aquells que no accepten els vostres principis politics o les vostres multiples tàctiques. Aquesta actitud vostra, que cada dia que passa s'accentua més i més, algunes vegades àdhuc ens arriba a produir la sensacio que en lloc de treballar per la unitat dels catalans, allo que us proposeu és llur submissio al vostre Partit i a les vostres doctrines.

No cal dir-vos que si, per la vostra part, existeixen aquests proposits, estem convençuts que son condemnats al fracàs. Pero és evident, tal com ara s'esdevé, que la persistència d'una certa desconfiança per als vostres intents, fa dificil aconseguir una accio entre tots aquells que mai no hem deixat de lluitar per la llibertat de la nostra Pàtria.

Conseqüència normal, doncs, de les vostres noves posicions desplegades durant aquests ùltims mesos, ens veiérem obligats a enviar-vos les meves lletres del 5 de setembre en les quals manifestava els motius que ens impedien d'assistir a les reunions convocades. Com que constatem que en la vostra carta no en feu esment, em permetré recordar-vos-ho, com també la nostra conducta des del dia que us veiéreu obligats a dissoldre l'Aliança Nacional.

Sempre ha estat norma d'Esquerra Republicana fer tots els sacrificis per realitzar la més àmplia unitat d'accio entre les forces catalanes. Es per aixo que tenim l'honor d'haver tingut la iniciativa, i després l'haver-ho aconseguit, de la constitucio de Solidaritat Catalana que, com no ignoreu, avui aglutina totes les forces politiques i patriotiques catalanes a l'exili, amb l'unica excepcio del vostre Partit. A Catalunya, foren també els nostres companys els qui iniciaren i aconseguiren el primer organisme d'unitat catalana i republicana, que més tard es transformà en el Consell Nacional de la Democràcia.

Per ésser fidels al nostre pensament, una vegada desapareguda Aliança Nacional, vàrem tot seguit acceptar els vostres desigs d'ingressar a Solidaritat Catalana ; per tal d'assolir-ho, l'Esquerra féu tot el que calgué. El fracàs d'aquest noble intent ja sabeu que no és imputable a nosaltres i hem de reconèixer i manifestar que tampoc al Partit Socialista Unificat.

Malgrat la negativa de col.laborar amb el vostre Partit per part de la majoria de les representacions que integren Solidaritat Catalana, Esquerra Republicana de Catalunya continuà considerant que per a fer una tasca profitosa, calia que els catalans ens presentéssim units davant els greus problemes que teniem i que tenim encara a resoldre. Es per aixo que, tot i pressentint la impopularitat que pogués tenir tant a Catalunya com a l'exili el nostre pensament politic, ni per un sol moment no vàrem dubtar a aconsellar a l'Honorable President de la Generalitat, senyor Josep Irla, que calia constituir un Govern que representés tots els partits i organitzacions catalans i, per tant, que el Partit Socialista Unificat de Catalunya no n'havia d'ésser exclos.

Es a la memoria de tots la inqualifiable campanya que es féu a la constitucio del Govern de la Generalitat, contra el nostre Partit i alguns dels seus dirigents, perquè nosaltres en aquest moment hi hàgim de fer cap referència. La nostra actitud fou incompresa per alguns i per la nostra part era lleial i coratjosa, car anava solament encaminada a fer possible un ampli clima de convivència. Palesà a la vegada que Esquerra Republicana no té mai posicions partidistes davant el futur de la nostra Pàtria i que, per damunt de tot, allo que en nosaltres sempre ha comptat i comptarà, és servir lleialment els interessos superiors del nostre poble.

Pero heu aci que, quan s'havien silenciat o almenys esmortuit les campanyes i atacs, vàrem veure — hem de confessar que amb desagradable sorpresa i encara a hores d'ara en desconeixem el motiu — com el vostre Partit emprenia una forta accio contra l'Esquerra. Als primers moments creguérem que tal vegada era una expansio jovenivola d'algun element que aquells dies havia arribat a França després de molts anys d'absència d'Europa, el qual no estava massa informat de la vostra linia politica. No hi donàrem massa importància, doncs, si bé ja en aquella avinentesa (em permeto recordar-vos-ho) us vaig assenyalar el perill que representava per a la nostra causa el reprendre actituds que tots plegats ja haviem superat. Malauradament la nostra indicacio no donà cap resultat positiu, puix que continuàreu la politica de franca agressio el nostre Partit i a la vegada facilitàveu, sota la vostra proteccio i control, la creacio d'organitzacions amb el proposit d'obstaculitzar el normal desenrotllament de la vida politica del nostre poble.

Es per tot el que acabo de manifestar-vos i tal com us deia en les meves cartes del 5 de setembre proppassat, que a començaments del mes d'agost i en nom d'Esquerra Republicana vaig manifestar als senyors Wenceslau Colomer i Ramon Soliva, pero d'una manera que en el futur no donés lloc a dubtes, que no estàvem disposats a continuar acceptant amb silenci les vostres campanyes i que si aquestes persistien ens veuriem obligats a reconsiderar la nostra actitud en relacio amb el vostre Partit.

Tampoc aquest advertiment no donà cap resultat, car continuàreu pel vostre camí, com si talment allo que us interessés fos el que més tard ha passat ; és a dir, crear dintre l'àmbit de la nostra vida nacional un clima de recels que impossibilités fer res d'eficient per la nostra causa.

Per tot el que acabo de manifestar espero que us donareu compte que no hem deixat de preveure, des del primer dia, les vostres intencions politiques, que en aquests moments greus que travessem creiem innecessàries i contraproduents. Com és logic, acceptem la vostra critica i la de tothom. Pero no és aquesta la qüestio. No es tracta d'uns drets a una critica més o menys objectiva que nosaltres, repeteixo, no volem pas evitar. El que realment hi ha és que darrera les vostres paraules d'unitat i els desigs de combatre Franco, es desprenen certes campanyes amb les quals us proposeu plantejar problemes i obtenir solucions pensant exclusivament en el vostre Partit. Per aquest camí, tingueu la seguretat que no us seguirem; malgrat el vostre optimisme, estem segurs que ni a Catalunya ni a l'exili, tampoc no obtindreu l'adhesio de la democràcia catalana. Car creiem que la primera condicio que us havieu d'haver imposat per a treballar per la unitat, era no combatre, com aquests ultims temps heu fet, aquells als quals demaneu després la col.laboracio. Altrament no podreu evitar que inspirin desconfiança els vostres proposits.

Aquests son, en general, els motius de la nostra actitud. Excuseu-ne l'extensio, pero he cregut imprescindible fer-ho per a demostrar que, tal com hem dit altres vegades, la més gran preocupacio d'Esquerra Republicana i tota la seva tasca, va encaminada a fer una obra positiva per alliberar el nostre poble. Pero que, per altra part, no es deixarà desviar mai, per res ni per ningu, del compliment dels seus deures de lleialtat envers els seus ideals, que son consubstancials amb la nostra fidelitat a Catalunya.

Tot i que més endavant ja us direm quines son les nostres resolucions a les vostres propostes, us voldria abans manifestar que els problemes que plantegeu en la vostra carta, com també les definicions que hi féu en relacio a d'altres partits i organitzacions, per la nostra banda ja vàrem expressar el nostre pensament en la carta adreçada el 28 de setembre proppassat als senyors Cabra, Layret i Soliva. Malgrat aixo, volem aclarir unes manifestacions que feu, car tenim la sensacio que no ens heu interpretat bé en allo que fa referència a les Sindicals.

A Catalunya i a l'exili, tothom sap que el nostre Partit, des de la seva constitucio, ha representat i estem segurs que politicament encara representa, la gran majoria de la classe obrera catalana. A més, no tenim cap motiu per a dubtar que en el futur seguirem mereixent la confiança d'un gran sector del nostre proletariat. Car aquest, que ha arribat a un alt nivell de comprensio i d'independència, sap prou bé que Esquerra Republicana de Catalunya defensarà sempre els seus drets sense necessitat de demanar-li ni obligar-lo a renunciar a la seva llibertat.

Per tant, confiem que comprendreu que en nosaltres, ni ara ni mai, no ha existit el proposit de minimitzar la força ni els sacrificis que han fet els nostres obrers a través de llurs Sindicals. Lluny d'aixo; el que volem és que pel natural i patriotic daler de fer la unitat des catalans, no resulti que per primera vegada a Catalunya s'hi plantegin problemes i es decideixin posicions que afecten exclusivament als partits i organitzacions espanyoles.

Hem dit i no ens cansarem de repetir que a Catalunya la unitat dels partits i organitzacions ha d'ésser sota el signe de la disciplina catalana. Volem creure que sobre aquest punt estem d'acord. I és per aixo que quan diem nosaltres que després d'obtinguda hem d'anar a un pacte d'entesa amb les organitzacions sindicals, és senzillament la confirmacio de la nostra actuacio de sempre. Vos sabeu tan bé com nosaltres, que la Confederacio Nacional del Treball i la Unio General de Treballadors a casa nostra i a l'exili, son organitzacions que tenen lligams i han acceptat compromisos politics, economics i socials en tant que filials o adherides a llurs organitzacions centrals. Aixo fa que nosaltres, tot i desitjant arribar-hi a un acord, el bon sentit i el desig de fer obra constructiva aconsellen de tenir en compte no solament la nostra posicio ans encara la que elles ja han adoptat. No crec que aquest problema sigui dificil de resoldre, si realment hom vol arribar a uns acords. Ara, el que nosaltres no farem mai, és dir el que no podem fer o que els nostres deures ens impedeixen de realitzar, o no voler veure les realitats del nostre clima politic i social per obtenir-ne avantatges d'ordre partidista. Per acabar us direm que no hem fet ni pretenem fer de mentors de ningu, ni molt menys de les Sindicals catalanes que ja sabem per altra part que no ho necessiten, ni de l'Esquerra ni de cap altre partit politic.

Finalment us hem de dir que estudiades de nou les raons per les quals nosaltres vàrem prendre la decisio que ja coneixeu, constatant que aquestes persisteixen ens dol haver-vos de comunicar que no podem acceptar la vostra demanda de reconsiderar la nostra primera resolucio.

Pero com sia que en la vostra carta no us refuseu a discutir la possibilitat de transformar Solidaritat Catalana i pel fet que un dels partits signants de la Ponència en forma també part, creiem que allo que caldria fer és que aquesta es dirigis a aquell Organisme i fes les gestions necessàries per tal d'establir les normes d'un acord, a la qual cosa, tingueu-ne la seguretat, Esquerra Republicana de Catalunya donaria tot el seu suport desitjosa, com sempre, de la millor unitat dels catalans, tant a l'exili com a Catalunya.

Atentament us saluda.

Josep TARRADELLAS,
Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Paris, 28 d'octubre del 1946.

A la U. G. T.

El senyor Rafael Vidiella, havent cregut necessari de sumar-se a la posicio del Secretari General del P.S.U.C., ha adreçat una lletra a E.R. de C. Heus aci la resposta del nostre Partit.

Senyor Rafael VIDIELLA
President de la Unio General de Treballadors de Catalunya
PARIS

Distingit compatriota :

Acabo de rebre la vostra extensa carta d'atada del 20 d'octubre, la qual préten contestar una lletra que, en nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, vaig enviar el 23 de setembre passat. No cal dir-vos que, després de prop de sis setmanes rebre contestacio d'una carta que no anava dirigida a vos, és una cosa realment curiosa. Per altra part, podeu ben creure que us haurieu pogut estalviar-la perquè el fons del seu contingut ja ens l'ha manifestat el Secretari General del vostre Partit, senyor Joan Comorera, en data del 20 d'octubre, encara que hem de reconèixer que els seus raonaments, que, naturalment son els vostres, son exposats mes correctament i sense les insidies i atacs que la vostra manca de rao us imposen.

Pero si la vostra tardana decisio us ha fet creure que repetint el que ja sabiem, afegint-hi qualificacions arbitràries i amb un to absolut en les vostres expressions, farieu canviar Esquerra Republicana de la seva posicio politica, us hem de dir que us heu equivocat. Car és evident que, després de llegida la vostra carta, el seu contingut ens ha demostrat i convençut de com fou encertada la nostra deciso de no assistir a les reunions darrèrament convocades pel vostre Partit.

Excuseu-me que no contesti a les vostres poc serioses afirmacions, com tampoc a les interpretacions fantasioses que doneu a la carta que vaig adreçar als senyors Cabra, Layret i Soliva. Us preguem que no ho prengueu com a una desatencio. Els motius son : primerament, que creiem que no son utils ni interessen al nostre poble les polèmiques que giren entorn de les vostres dissidències i de les vostres dificultats per a aconseguir el que us proposeu. Després, que és norma del nostre Partit ésser contraris, tant a l'exili com a Catalunya, a tot allo que tendeixi a impossibilitar la tasca eficient a què els nostres ideals ens obliguen.

Per acabar, us direm ben sincerament que malgrat la clara maniobra politica que hi ha darrera les vostres intencions, malgrat el desig frenètic de proselitisme que mou la vostra conducta, avui com sempre, Esquerra Republicana de Catalunya està disposada a estudiar totes les proposicions encaminades a possibilitar la unio dels Partits politics i de les Organitzacions patriotiques, per després arribar a una entesa amb les Sindicals catalanes.

Us prego que no oblideu que, en aquesta tasca, el nostre Partit, conscient dels seus deurés, no ha deixat mai de treballar-hi. Perquè creu que el futur de Catalunya i la lliberacio del nostre poble es realitzarà solament si els catalans coincidim en una accio de conjunt. Dintre aquesta linia hem actuat sempre ; vosaltres la coneixeu tan bé com nosaltres mateixos. Per tant, esperem que aviat voldreu reconsiderar la vostra actitud; estic segur que llavors us serà facil de retrobar la serenitat que ara us manca perquè puguem veure, tots plegats, assolits els nostres propositis : alliberar la nostra Pàtria del règim de Franco, que ella recobri els seus drets i que la Republica sia consolidada per sempre més.

Atentament us saluda.

Josep TARRADELLAS
Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Paris, 2 de novembre del 1946.

A Estat Català

Senyor Joan LAYRET
Secretari d'Estat Català a França
PERPINYA

Benvolgut compatriota :

Hem rebut la vostra carta. Lamentem que el seu contingut no contesti cap de les proposicions fetes per Esquerra Republicana de Catalunya. Per altra part, tampoc no ens feu conèixer quin és el pensament politic ni quins son els proposits que persegueix Estat Català en relacio amb els altres partits i organitzacions catalans que no formèn part de la Ponència formada per vosaltres, el Partit Socialista Unificat de Catalunya i una tendència de la Confederacio Nacional del Treball.

Pel to polèmic de la vostra lletra, tenim el ple convenciment que heu aprofitat aquesta oportunitat per a censurar i criticar una vegada més l'Esquerra, cosa que per la nostra part considerem un esforç inutil, car des de la constitucio del Govern de la Generalitat ho heu dit tantes i tantes vegades, que ja ho coneixem sobreram ent.

Durant aquest periode de temps, us hem de recordar que ni el nostre Partit, ni cap dels seus dirigents, no ha contestat mai els vostres raonaments, molts d'ells inexactes i tendenciosos, perquè el nostre patriotisme ens diu que no és aquest el camí de fer res de constructiu per Catalunya. Es per aixo que, fins en els moments en què hem estat més combatuts, com tothom sap, hem sabut callar. La qual cosa no vol pas dir que no menyspreéssim tots aquells que posen llurs ambicions personals o fracassos politics, per damunt dels seus deures de català.

Pero perquè no sigui mal interpretat el nostre silenci i davant la vostra persistència a produir confusionisme, per primera i ultima vegada ens veiem obligats a contestar-vos. Abans, pero, us hem de dir que ens han sorprès extraordinàriament les vostres lamentacions per haver fet publica la carta que us vaig adreçar, al mateix temps que als senyors Cabra i Soliva. Sembla talment com si us sabés greu que es conegui l'aportacio que Estat Català a França ha donat a les iniciatives del Partit Socialistat Unificat de Catalunya.

Us hem d'informar, si és que ho ignoreu, que Esquerra Republicana no solament no tem, ans li plau, que el nostre poble conegui en cada moment quines son les nostres actituds i les nostres decisions. Es per aixo que no arribem a comprendre que vosaltres, que tant i tant heu parlat aquests darrers temps de fer una politica clara i a la llum del dia, ara us desplagui la nostra decisio d'informar l'opinio catalana.

De les vostres llargues i confuses disquisicions, com també de certes critiques que feu a Esquerra Republicana de Catalunya, excuseu-me que no us contesti; crec que son expansions personals que no interessen a ningu. Pero si que no podem deixar de replicar-vos i dir-vos quina ha estat i és la nostra posicio i conducta, tant pel que fa referència a Solidaritat Catalana com al Consell Nacional de la Democràcia Catalana.

Suposo que esteu informat que, ja fa dos anys, Esquerra Republicana prengué l'acord d'anar a la creacio d'un organisme on s'apleguessin tots els partits i organitzacions de disciplina catalana. Es a dir, fou el nostre Partit el primer a prendre la iniciativa de possibilitar la unio de totes les forces que estaven a l'exili. Després de llargues negociacions, els nostres proposits, que coincidiren amb els dels qui més tard signaren el manifest, foren realitzats. Aprofito aquesta avinentesa per a dir que els qui en aquells moments tenien la direccio i la responsabilitat d'Estat Català saberen fer honor a llur patriotisme, no solament acceptant la nostra proposta, ans encara ajudant i treballant prop d'altres organitzacions perquè tots plegats trobéssim uns punts de coincidència. Aixi fou com el gener del 1945 hom constitui Solidaritat Catalana. Solament en quedaven al marge la Unio de Rabassaires i el Partit Socialista Unificat de Catalunya. El primer, ja sabeu que al cap de poc hi ingressà; quant al segon, malgrat els requeriments que li foren fets preferi seguir amb la seva Aliança Nacional.

Per l'actitud clara d'Esquerra Republicana i alhora no disposada a transigir amb cap solucio que no fos la continuitat de la nostra politica nacional, voldria que tinguéssiu present que fou el nostre Partit qui aconseguí, uns mesos després de la constitucio de Solidaritat Catalana, la dissolucio de tots els organismes que s'havien creat a França.

Quedant, doncs, un sol partit al marge de Solidaritat, fou per a nosaltres un motiu de satisfaccio poder, un bon dia, informar aquest organisme que el Partit Socialista Unificat estava disposat a ingressar-hi. Nosaltres creiem que si aixo hagués estat possible, hauria constituit una gran victoria per a tots aquells que anhelem la unio dels catalans. Pero Estat Català, en la reunio a què faig referència, s'oposà a l'admissio del Partit Socialista esmentat, com també a la de les organitzacions sindicals.

Les coses varen continuar aixi fins al juliol d'enguany, en què el vostre representant a Solidaritat Catalana demanà que es fessin gestions perquè el Partit Socialista Unificat de Catalunya i les sindicals ingressessin a l'esmentat organisme. No dubto que ja sabeu que ens vàrem adherir a la proposicio. Aquesta peticio era una nova rectificacio de la vostra politica. Malauradament la vostra proposta tampoc no va tenir l'acceptacio d'altres representacions.

M'he permès recordar-vos aquests fets perquè pugueu veure la continuïtat i la claredat de la nostra politica, en oposicio a les diferents actituds que ha tingut Estat Català. Nosaltres no ens hem oposat a l'actuacio de Solidaritat Catalana. Allo que nosaltres no hem volgut mai, és que aquest organisme servis per a fer-ne una plataforma de maniobres politiques o personals, o per a anar contra d'altres organismes catalans. Em sembla poder afirmar avui que ho hem aconseguit.

Tot el que acabo d'exposar creiem que no us dona dret a criticar, amb la forma que ho feu, un organisme de la constitucio del qual sou un dels signants i que, des de fa un quant temps, us heu dedicat a la tasca fàcil, pero gens seriosa, de voler destruir, àdhuc havent arribat a demanar-ne darrerament la seva dissolucio. Suposo que amb el proposit de facilitar mes tard les iniciatives que ens ha fet conèixer el Partit Socialista Unificat de Catalunya. Sobre les altres consideracions que feu en relacio amb la constitucio del Consell Assessor de la Presidència i del Govern de Catalunya, vos sabeu prou que si no es consultà Solidaritat Catalana, en canvi, tant l'Honorable senyor Antoni Rovira i Virgili, President del nostre Parlament, com l'Honorable senyor Josep Irla, President de la Generalitat, varèn posar-se en contacte i demanaren el parer no solament dels Partits i Organitzacions que formaven part de Solidaritat, sino també de tots aquells que n'estaven al marge.

Com que sembla que trobeu dificil i complicada la nostra posicio quant al Consell Nacional de la Democràcia Catalana, que

(Passa a la segona plana)

UN DE TANTS

per Josep Mª POBLET

Fa pocs mesos, en arribar d'Amèrica, un amic ens donava la nova :

— No ho saps ?. El « Catau » és mort. Els alemanys el feren desaparèixer amb dutxes gelades al Camp de Manthaussen.

Les circumstàncies que motivaven la pèrdua d'aquest bon amic ens apenaren profundament. El « Catau » era un dels millors companys de joventut. Germà de lluites a Montblanc, ha trobat la mort en un d'aquests camps de concentracio que, per vergonya del segle que vivim, han estat instaurats en terres dites civilitzades. Soldat ras d' « Esquerra Republicana de Catalunya », el nostre amic no era altra cosa que aixo : liberal i catalanista. I, a més a més, xicot popularissim al meu poble. La popularitat li provenia del seu caràcter, de la seva figura i, tant com de tot aixo, pel fet d'ésser un excel.lent, excel.lentissim afeccionat al teatre. A Montblanc el coneixia tothom. Home de dos oficis, espardenyer i barber, sempre tenia l'estirabot a la boca.

Les seves facècies — sempre de bona llei — no sabem que mai haguessin fet sortir a ningu de pollaguera. Caminava decidit, amb desinvoltura, i pels carrers de la vila semblava un estornell. Per tot aixo, el mot de « Catau », o millor encara el de « Catauet », més d'acord amb la seva talla, era, és, quelcom que va lligat a la historia anecdotica del nostre poble. A cap foraster, pero, no se li hagués ocorregut pas de preguntar per Josep Figuerola. Al meu amic calia nomenarlo pel motiu de « Catau », o bé, més escalent encara, pel mot familiaritzat de « Catauet ». El nom de Josep Figuerola només era bo per a figurar en els programes de teatre i en el lloc del repartiment de les comèdies.

En aquesta nota necrologica volem parlar dels dos aspectes de l'amic. I, si hem de fer-ho, ens caldrà començar per aquell que li donava més caràcter : el d'afeccionat a l'art de Talia. A Montblanc — com a tantes viles de Catalunya — teniem un bon elenc dramàtic. N'era tan de bo i havia cristal.litzat a tal extrem que durant quinze anys llurs components foren els mateixos, i durant aquesta època saberen conviure sense baralles per papers ni per repartiments. La casualitat havia fet que les aptituds de tots i de cadasoun fossin tan ben delimitades, que en llegir una obra, simultàniament, quedava repartida. A ningu se li hauria ocorregut de disputar el primer actor al « Manuel Sastre », ni el comic al « Feliu Foscaldes », ni el genèric al Jaume Foguet, ni « el barba » al Ramonet Guarro, ni els « segons » a l'Antoni Iborra, aquets tres darrers exiliats com jo mateix, en terres de França. En allo que a mi fa referència vaig haver d' « enamorar » durant una dotzena d'anys totes les actrius que trepitjaven els empedrats de la vila Pero el « Catau » tenia encara, més que cap altre company, les aptituds marcades. A ell li tocava de representar els papers comics amb pinzellades de carioatura, aquells en els quals els autors es complauen d'arrepenjar-s'hi. La gent ja sabia que en sortir el « Catauet » a l'escena era arribada l'hora d'esclafir la

(Passa a la segona plana)

Companys homenatjat per la premsa

Ens plau remarcar que la major part de la premsa exiliada ha dedicat un fervoros record a Lluis Companys amb motiu de l'aniversari del seu afusellament.

En « La Nouvelle Espagne » el diputat Fernando Valera li dedica un emocionant article (« In memoriam. – El el sexto aniversario del martirio de Lluis Companys ») el qual va encapçalat per una fotografia treta a la preso l'any 1934. « Hoy », l'organ del « Movimiento Libertario Español en Francia » li dedica la seva seccio « Gesto » acompanyada d'una foto. « Y él si. él segurà brillando : Companys es luz hecho de eternidad ». « Opinions », butlleti del Front Nacional, publica una foto i un article rememoratiu.

El diputat Josep Fontbernat publica un substancios recordatori en el gran diari parisenc « Franc-Tireur ». També va acompanyat d'una foto.

El nostre portantveu de l'interior, « La Humanitat », hi dedica tota la seva primera plana, amb una gran fotografia. Hi han dos peus manllevats al diari falangista « Mundo ». Diuen aixi : « Las cabezas politicas nunca se hacen rodar impunemente, y el peso y la influencia de los muertos pueden ser mucho màs fuertes que los de los supervivientes. » I l'altre : « Nos importa recordar que la sangre de los hombres politicos no cae sobre tierra estéril y que antes de derramarla hay que meditar mucho sobre los frutos que puede dar ». Endevinem que els nostres amics han tret aquests retalls d'entre els elogis que els falangistes prodigaren als penjats de Nuremberg. Pero la intencio va dreta contra els mateixos que han escrit aquells conceptes oblidats quan la sentència del nostre gran President Màrtir.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Montpeller-París, 1944-1953], 13/11/1946, pàgina 1